

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL D. J. 2016-04-08 SKUNDO**

2016 m. birželio 10 d. Nr. S-120 (7-73/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
mokesčių mokėtojais ir
mokesčių administratoriaus atstovui
nedalyvaujant

J. D.

2016 m. gegužės 17 d. posėdyje išnagrinėjusi D. J. , atstovaujamos advokato Valdo Pumpučio, (toliau – Pareiškėja) 2016-04-08 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2016-04-07 sprendimo Nr. 331A-27987, n u s t a t è:

Inspekcija 2016-04-07 sprendimu Nr. 331A-27987, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 straipsniu, mokesčių įstatymais, Mokesčio ir baudos už administracinę teisės pažeidimą permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 (Žin., 2004, Nr. 3140) „Dėl mokesčio ir baudos už administracinę teisės pažeidimą permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo)“ (toliau – Taisyklės), ir išnagrinėjusi Valdo Pumpučio 2016-03-30 prašymą grąžinti (įskaityti) mokesčio ir (arba) baudos už administracinę teisės pažeidimą permoką (skirtumą) Nr. (17.16-40) GES-121535, nusprendė Valdui Pumpučiu negrąžinti (neįskaityti) mokesčio ir (arba) baudos už administracinę teisės pažeidimą (toliau – ATP bauda) permokos (skirtumo) 31,00 Eur, nurodydama negrąžinimo (neįskaitymo) priežastimi ir teisiniu pagrindu – kitos priežastys.

Pareiškėja skundžia Inspekcijos 2016-04-07 sprendimą Nr. 331A-27987 atsisakyti grąžinti mokesčio permoką ir prašo jį panaikinti.

Skunde nurodoma, kad Vilniaus miesto apylinkės teismas 2016-03-17 nutartimi civilinėje byloje Nr. e2-2837-129/2016 nusprendė grąžinti Pareiškėjai 31

Eur žyminį mokestį, sumokėtą Pareiškėjos už A. M. 2015-11-08 mokėjimo nurodymu Nr. 14889 AB „S1“, mokėjimo užduoties kodas (ID) ZC96693, išaiškinant, kad žyminį mokestį grąžina Inspekcija nutartimi.

Pažymima, kad Inspekcijai 2016-03-30 buvo pateiktas Pareiškėjos atstovo prašymas sugrąžinti Pareiškėjai į nurodytą jos sąskaitą žyminio mokesčio permoką. Kartu su prašymu pateikta įsiteisėjusi Vilniaus miesto apylinkės teismo 2016-03-17 nutartis civilinėje byloje Nr. e2-2837-129/2016 ir atstovavimo sutartis. Tačiau 2016-04-07 sprendimu Inspekcija nusprendė negrąžinti žyminio mokesčio dėl „kitų priežasčių“.

Teigiama, kad telefonu Pareiškėjos atstovas buvo informuotas, kad negrąžinimo priežastis yra ta, jog prašomo sugrąžinti žyminio mokesčio mokėjimą atliko ne prašymą pateikęs advokatas V. P. .

Pareiškėja mano, kad Inspekcijos sprendimas yra neteisėtas dėl žemiau nurodytų argumentų:

1. Vilniaus miesto apylinkės teismo 2016-03-17 nutartis civilinėje byloje Nr. e2-2837-129/2016 yra įsiteisėjusi ir pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 18 str. yra privaloma valstybės ar savivaldybių institucijoms, tarnautojams ar pareigūnams, fiziniams bei juridiniams asmenims ir turi būti vykdoma visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Kadangi teismo nutartis, kuria grąžintas žyminis mokestis Pareiškėjai yra nepanaikinta ir galiojanti, ji turi teisę reikalauti sugrąžinti žyminio mokesčio permoką.

2. Pareiškėjos atstovas advokatas V. P. pateikė 2016-03-30 prašymą sugrąžinti žyminį mokestį klientei – Pareiškėjai, į prašyme nurodytą jai priklausančią sąskaitą. Atstovavimo Pareiškėjai faktas tinkamai atskleistas pateikus atstovavimo sutartį. Tai, pasak Pareiškėjos, reiškia, kad prašymą pateikė įgaliotas Pareiškėjos vardu veikti asmuo, įgalinimus patvirtinantis dokumentas buvo pateiktas ir jame numatyta įgalinimų apimtis leido pateikti tokio pobūdžio prašymą.

3. Tvirtinama, jog priešingai, nei nurodė Inspekcijos atstovė, Pareiškėjos atstovas neprašė jam sugrąžinti žyminį mokestį, o vykdė klientės pavedimą ir prašymą pateikė klientės naudai ir vardu.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Pareiškėja prašo panaikinti Inspekcijos 2016-04-07 sprendimą Nr. 331A-27987 ir įpareigoti žyminį mokestį sugrąžinti Pareiškėjai į nurodytą prašyme sąskaitą.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos (toliau – Komisija), įvertinusi ginčo bylos medžiagą, konstatuoja, kad Pareiškėjos skundas tenkintinas iš dalies, Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėjos prašymas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Ginčas tarp šalių vyksta dėl Inspekcijos sprendimo, kuriuo atsisakyta grąžinti 31 Eur permoką. Iš pateiktos informacijos matyti, jog Pareiškėjai atstovaujantis advokatas V. P. kreipėsi į Inspekciją ir savo vardu (tai yra nurodydamas savo duomenis, kontaktus) užpildė prašymą – grąžinti 31 Eur permoką, ją grąžinant į Pareiškėjos (D. J.) banko sąskaitą, esančią banke „S1“. Kartu su šiuo prašymu buvo pridėta 2016-03-17 Vilniaus miesto apylinkės teismo nutartis, kuria nuspręsta D. J. grąžinti 31 Eur žyminį mokestį, 2016-03-03 atstovavimo sutartis, pagal kurią advokatui (šalia kitų teisių) suteikta teisė sumokėti ir atgauti žyminį mokestį. Inspekcija, išnagrinėjusi gautą prašymą, žyminį mokestį grąžinti atsisakė, sprendime nurodydama, kad mokesčio permoka negrąžinama dėl kitų priežasčių. Iš ginčo byloje pateiktų Mokesčių informacinėje sistemoje (MAIS) esančių duomenų matyti, jog prie permokos negrąžinimo priežasčių nurodyta, jog prašymą grąžinti žyminį mokestį turėjo pateikti D. J. .

Su priimtuoju sprendimu nesutinkama, nurodant, jog pateikdamas prašymą gražinti mokesį advokatas V. P. vykdė Pareiškėjos pavedimą, Pareiškėjos atstovavimo faktas mokesčių administratoriui buvo atskleistas, todėl, esant teismo nutarčiai dėl žyminio mokesčio gražinimo, ši permoka turėjo būti gražinta Pareiškėjai.

Iš bylos medžiagos matyti, jog mokesčių administratorius laikosi pozicijos, jog, nepaisant to, kad mokesčių administratoriui buvo atskleista informacija, jog Pareiškėjos advokatas V. P. prašymą gražinti žyminį mokesį pateikė vykdydamas atstovavimo sutartį, mokesčių administratoriui buvo pateiktas D. J. atstovavimo faktas (jai susigražinant žyminį atstovavo advokatas), tačiau, atsižvelgiant į tai, jog prašymas dėl permokos gražinimo buvo pateiktas Valdo Pumpučio vardu, o žyminis mokestis yra sumokėtas D. J. vardu, mokėjimo paskirtyje nenurodytas V. Pumpučio vardas ir pavardė, permoką gražinti atsisakyta (elektroniniu paštu pateiktas Mokestinių prievolių departamento Vilniaus gyventojų skyriausi II gyventojų poskyrio vyriausiosios specialistės R. B. paaiškinimas).

MAĮ 2 str. 12 dalyje nustatyta, kad mokesčio permoka yra mokesčių mokėtojo sumokėta per didelę mokesčio suma, mokesčio permokos (skirtumo) gražinimo / įskaitymo teisinius pagrindus ir tvarką nustato MAĮ 87 straipsnis. Detalią MAĮ 87 str. nuostatų įgyvendinimo tvarką numato Taisyklės. Taisyklių 12 punktas nustato prašymo gražinti mokesčio permoką (skirtumą) pateikimo būdus, tai yra prašymas gali būti teikiamas tiesiogiai AVMI valstybės tarnautojui ar darbuotojui, siunčiamas paštu ar per pasiuntinį į AVMI jos skelbiamais adresais; elektroniniu būdu, prisijungus prie *Mano VMI* ir siūlomomis autentifikavimo priemonėmis patvirtintus savo tapatybę. Teikiant prašymą raštu turi būti tinkamai užpildyta popierinė prašymo forma ir jos priedai, elektroniniu būdu per *Mano VMI* pateiktas prašymas turi būti sudarytas taip, kad AVMI darbuotojas galėtų atpažinti elektroninį dokumentą, atidaryti ir apdoroti jį VMI informacinėje sistemoje, atpažinti prašymo turinį ir identifikuoti prašymą pateikusį mokesčių mokėtoją. Taisyklių 16 punktas nustato dokumentus, kurie gali būti papildomai teikiami, siekiant pagrįsti permokos susidarymo pagrįstumą, taip pat pagrindžiant prašymą pateikusio asmens identifikavimą, jeigu VMI darbuotojas to paprašo šių Taisyklių 17 punkto nustatyta tvarka, arba gali pateikti šiuos dokumentus kartu su prašymu. Taisyklių 17 punktas nustato, jog prašymas turi būti užpildytas ir pateiktas, laikantis Taisyklėse nustatytų reikalavimų. Jeigu pateiktame prašyme įrašyti duomenys yra neteisingi ir (arba) netikslūs, ar nustatoma, kad trūksta papildomų dokumentų ar duomenų sprendimui priimti, VMI darbuotojas Taisyklėse nustatytais terminais išsiunčia pranešimą, kuriame nurodo, kokie dokumentai ir duomenys turi būti pateikti papildomai ir per kokį laiko terminą tai turi būti padaryta, informuojant mokėtoją, kad šių dokumentų ar duomenų nepateikus per prašyme nurodytą terminą, bus priimtas sprendimas negražinti (įskaityti) mokesčio permokos.

Iš paminėtų teisės aktų nuostatų matyti, jog mokesčių mokėtojo teisės susigražinti mokesčio permoką (skirtumą) realizavimas siejamas su realiu permokos turėjimu ir jos pagrindimu, pateikiant tinkamai užpildytą nustatytos formos prašymą ir dokumentus, būtinus permokai pagrįsti. Taisyklėse taip pat numatyta procedūra, kurios metu mokėtojas turi galimybę patikslinti neteisingus, netikslus duomenis, ar pateikti reikiamus dokumentus, susijusius su permokos gražinimu. Komisijos nuomone, pagal teisės aktų reikalavimus prašymas dėl mokesčio permokos gražinimo turi būti teikiamas mokėtojo, siekiančio permoką susigražinti, vardu, nes jo vardu apskaitos sistemoje yra fiksuotas mokesčio / įmokos mokėjimas, jo vardu fiksuojama ir permoka, kurią prašoma gražinti. Ginčo byloje nustatyta, kad prašymą užpildė ir pateikė V. P. savo vardu, tačiau iš kartu su prašymu pateiktų dokumentų

(teismo nutartis, mokėjimo pavedimas, atstovavimo sutartis) ir prašyme nurodytos informacijos (Pareiškėjos D. J. banko sąskaitos duomenys) matyti, jog prašymas yra teikiamas, vykdamas Pareiškėjos ir advokato atstovavimo sutartį, pagal Vilniaus miesto 2016-03-17 teismo nutartį, kuri priimta Pareiškėjos atžvilgiu, Pareiškėjai 2015-11-08 sumokėjus žyminį mokesį. Todėl šie duomenys patvirtina, jog Pareiškėja buvo išreiškusi savo valią dėl permokos grąžinimo, buvo veikiama Pareiškėjos interesais, nepaisant to, jog advokatas prašymą pateikė savo vardu, nesilaikydamas Taisyklių reikalavimų – prašymą dėl permokos grąžinimo teikti mokesčių mokėtojo, kuris sumokėjo per didelę mokesčio sumą ir siekia ją susigrąžinti, vardu. Todėl, Komisijos vertinimu, mokesčių administratorius, nustatęs šias aplinkybes, privalėjo sudaryti sąlygas Pareiškėjai (jos atstovui) patikslinti prašymo duomenis tokiu būdu, kad prašymo įforminimas atitiktų Taisyklių reikalavimus. Atlikti šiuos veiksmus mokesčių administratorių įpareigoja Taisyklių 17 punkto nuostatos, taip pat mokestiniuose teisiniuose santykiuose taikytinas turinio viršenybės prieš formą ir gero administravimo principas.

Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaujantis objektyvumo principu, administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs (Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 2 punktas). Atitinkamai Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinta, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), aiškindamas MAĮ 32 straipsnio, nustatančio mokesčių administratoriaus pareigas, nuostatas, taip pat yra konstatavęs, kad mokesčių administratoriaus veikla privalo griežtai atitikti įstatymų reikalavimus, būti pagrįsta teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, tiesiogiai susieta su įstatymų pavestų funkcijų ir uždavinių įgyvendinimu. Tik tokia mokesčio administratoriaus veikla laikytina teisėta (pavyzdžiui: 2005-06-08 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁴-685/2005; 2007-02-09 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁴-127/2007; 2011-06-27 išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁶-336/2011, publikuotas „Administracinė jurisprudencija“ Nr. 21, 2011 m.).

Įvertinus anksčiau aptartas aplinkybes, konstatuotina, jog mokesčių administratorius priimdamas sprendimą dėl permokos grąžinimo, duomenis, susijusius su pateikto prašymo pagrįstumu, vertino formaliai, atsižvelgdamas tik į tai, kad prašymas neatitiko formaliųjų reikalavimų (buvo pateiktas Pareiškėjos advokato vardu), neatlikdamas veiksmų, kuriuos mokesčių administratorius turi atlikti pagal Taisyklių 17 punkto reikalavimus, todėl Inspekcijos sprendimas negali būti pripažintas pagrįstu ir objektyviu. Atsižvelgiant į tai, Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėjos prašymas (pateiktas jai atstovaujančio advokato vardu) Inspekcijai perduotinas iš naujo nagrinėti.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016-04-07 sprendimą Nr. 331A-27987 ir perduoti Pareiškėjos prašymą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršalienė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Lina Vosylienė